

บทคัดย่อ

T 148481

ชื่อภาคนิพนธ์ : บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดยะลา

ชื่อผู้ทำภาคนิพนธ์ : นายจ่านงค์ อัญญวรวิทย์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2546

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาคตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอนในสถานศึกษา
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และ
ครูผู้สอนในสถานศึกษา ต่อบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 133 คน ครูวิชาการสถานศึกษา 135 คน
และครูผู้สอน 270 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 538 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ
แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบ
ความแตกต่างโดยใช้ t -test และ F -test

ผลการศึกษาพบว่า

1. ระดับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษาคตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอนในสถานศึกษา
โดยภาพรวมพบว่า บทบาทที่คาดหวังอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บทบาทที่คาดหวังทุกด้านอยู่ในระดับมาก และ ด้านที่มี
ค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังมากที่สุดคือ “ด้านการบริหารหลักสูตร” ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยบทบาทที่
คาดหวังน้อยที่สุดคือ “ด้านการบริหารการนิเทศการเรียนการสอน”

ส่วนบทบาทที่เป็นจริงทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยบทบาทที่
เป็นจริงมากที่สุดคือ “ด้านการบริหารการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน” ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ย
บทบาทที่เป็นจริงน้อยที่สุดคือ “ด้านการบริหารการนิเทศการเรียนการสอน”

และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริง
โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ช่อมแสดงว่า บทบาท
ที่คาดหวังกับบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความแตกต่างกัน

2. ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอนในสถานศึกษาคือบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า บทบาทที่คาดหวังตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา หรือ ครูวิชาการ หรือ ครูผู้สอน ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ บทบาทที่คาดหวัง โดยรวมหรือรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทที่เป็นจริงก็มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ บทบาทที่เป็นจริง โดยรวมหรือรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับลำดับค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังแต่ละด้านจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังน้อยที่สุดก็สอดคล้องกันตามลำดับ ดังนี้ “ด้านการบริหารหลักสูตร” “ด้านการบริหารการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน” “ด้านการบริหารการเรียนการสอน” และ “ด้านการบริหารการนิเทศการเรียนการสอน”

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยบทบาทที่คาดหวังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของบทบาทที่คาดหวังก็มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน คือ “ด้านการบริหารการนิเทศการเรียนการสอน”

สำหรับลำดับค่าเฉลี่ยบทบาทที่เป็นจริงแต่ละด้านตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน จากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดถึงด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดก็สอดคล้องกันตามลำดับ ดังนี้ “ด้านการบริหารการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน” “ด้านการบริหารการเรียนการสอน” “ด้านการบริหารหลักสูตร” และ “ด้านการบริหารการนิเทศการเรียนการสอน”

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยบทบาทที่เป็นจริงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยรวมของบทบาทที่เป็นจริงก็มีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ “ด้านการบริหารการนิเทศการเรียนการสอน” และเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน คือบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง โดยภาพรวมและรายด้านแล้ว ปรากฏว่า แคลค่าต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ช่อมแสดงว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ต่างมีความคิดเห็นคือบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่ต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

T 148481

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า บทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องกันคือ ด้านการบริหารการนิเทศการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยบทบาทที่เป็นจริงน้อยที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่น ๆ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญและบริหารจัดการการนิเทศการเรียนการสอนเป็นพิเศษและมากกว่าด้านอื่น ๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาควรจัดอบรมสัมมนาและให้ความรู้วิธีการในเรื่องนี้แก่ผู้บริหารสถานศึกษาโดยด่วน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการด้านอื่น ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษา นอกจาก 4 ด้าน ที่ศึกษาในครั้งนี้

2.2 ควรศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงในการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

The objective of the study was twofold:

1. to find out the expected role and the actual role in academic administration of school administrators in the eye of school administrators, teachers doing educational work and classroom teachers;

2. to identify the difference in opinions of the school administrators, teachers doing educational work, and classroom teachers concerning the expected role and the actual role in academic administration of the school administrators.

The subjects of the study were 133 school administrators, 135 teachers doing educational work, and 270 classroom teachers. The total samples were 538. A questionnaire was employed to collect the data. Percentage, mean and standard deviation were used to describe the data and t-test and F-test to find out the difference between and among the groups.

The finding were summed up below

1. The expected role of the school administrator was found to be at a high level, whereas the actual role was found to be at a moderate level across the three group.

When individual dimensions were considered, all the dimensions of the expected role were found to be at a high level. The most expected dimension was "curriculum administration" and the least expected was "administration of teaching and learning supervision."

In the other hand, all the dimensions of the expected role were found to be at a moderate level. The highest mean belonged to "administration of measurement and evaluation of teaching performance" while the least mean belonged to "administration of teaching and learning supervision."

The difference between the expected role and the actual role was found to be statistically significant at the 0.05 level when the overall role and individual dimensions were considered. This showed that the actual role was different from the expected role.

2. When the difference in the three subgroups of the sample was considered, all the groups strongly agreed with each other that the actual role, including all its dimensions, was moderate.

The means of all the dimensions of the expected role could be ranked from the highest to the lowest as follows: "curriculum administration", "administration of measurement and evaluation of teaching performance", "teaching and learning administration", and "administration of teaching and learning supervision."

The dimension the mean of which was below the mean of the overall expected role was "administration of teaching and learning administration. All the three groups agreed in this aspect.

On the other hand, the means of all the dimensions of the actual role could be ranked from the highest to the lowest as follows: "administration of measurement and evaluation of teaching performance," "teaching and learning administration," "curriculum administration," and "administration of teaching and learning supervision."

The dimension the mean of which was below the mean of the overall actual role was "administration of teaching and learning supervision." All the three groups agreed in this respect.

However, when the three groups were compared to find at the difference in their opinion on the expected role and the actual role, no significant difference was found at the 0.05 level whether the overall role or individual dimensions were considered.

Recommendations

1. Recommendations based on the findings

This study revealed that the school administrators, The teachers doing educational work and classroom teachers all agreed that the school administrator's actual role in administering teaching and learning supervision match the expected role the least. Therefore, the school administrator should give closer attention to this aspect more than the others. The agency concerned should urgently hold a training course or a seminar to educate school administrators.

2. Recommendations for further studies

2.1 Other dimensions of the expected role and the actual role of the school administrator other than the four dimensions in this study should be examined.

2.2 Further research should focus on the expected role and the actual role in arranging teaching and learning activities at school.

2.3 People's participation in school management should be an interesting area of research.